

De saffierweduwe

Dinah Jefferies

De saffierweduwe

Vertaald door TOTA/Erica van Rijsewijk

2019 Prometheus Amsterdam

Oorspronkelijke titel *The Sapphire Widow*

© 2018 Dinah Jefferies

© 2019 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en TOTA/Erica van
Rijsewijk

Omslagontwerp DPS Design & Prepress Studio naar een ontwerp van
Penguin Random House

Foto's omslag Jeff Cottenden; Trevillion Images; Getty Images

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

www.uitgeverijprometheus.nl

ISBN 978 90 446 4209 4

Ceylon, 1935

Een kaneelplantage

Vanwege zijn tengere bouw is moeilijk te zeggen hoe oud hij is, maar zoals hij onder de afhangende takken van de banyan-boom zit, lijkt hij eenzaam, en het zonlicht dat door de glanzende bladeren filtert danst over zijn dunne ledematen. Deze jongen, die meer weg heeft van een bosgeest dan van een kind van vlees en bloed, is het soort kind dat een moeder graag in haar armen zou nemen. Hij kiest een steentje uit, fronst zijn voorhoofd in concentratie en gooit het weg om te zien hoe ver het zal komen. Tevreden dat het verder weg is beland dan het vorige klautert hij overeind en loopt rondom de kleine door rododendrons omsloten open plek, met zijn sandalen schrapend over twijgjes, terwijl bladeren knerpen onder zijn voeten.

Hij luistert naar uilen die in de boom hun veren opzetten en op een andere tak gaan zitten, kijkt naar een gestreepte eekhoorn die langs een boomstam omhoogschiet, en dan snuift hij de lucht in zich op: citronella, zondoorstoofde aarde, het aroma van kaneel en een zweem van zilte zeelucht die hij bijna kan proeven. Hij plukt een bleke abrikozenbloesem en steekt zijn neus in de zachte, fruitige geur ervan. Deze is voor zijn moeder.

Hij slaat een scharlakenrode libelle gade die van het ene blad naar het andere vliegt en zou willen dat hij zijn insectenboek bij zich had. Een libelle als deze heeft hij nog nooit gezien, behalve in het boek, bij de andere libellensoorten, waterjuffers en vlinders. Hij weet dat er op Ceylon duizenden van zijn – deze plek die zijn moeder ‘een parel’ noemt.

Als er een fris briesje opsteekt, voelt hij het op zijn armen en begint zijn huid te tintelen. Dit is de beste plek van de wereld, dit glinsterende bos dat vonkt in de zon, en vol verlangen wacht hij tot zijn moeder een wandelingetje met hem zal maken, in de avond, als het koeler is. Zij vindt de hitte van overdag vermoeiend, maar hij kent alle schaduwplekjes en er is altijd wel koelte te vinden om te schuilen. Maar dan komt er een verandering over hem en krijgt zijn gezicht een smartelijke uitdrukking. Hoewel hij het prima vindt om in zijn eentje te spelen, verlangt iets in hem naar meer, en een ongemakkelijk gevoel van schuld doet hem huiveren.

Het moment gaat weer voorbij.

Als hij met zijn moeder wandelt, wikkelt haar geur zich om hem heen en geniet hij ervan om de namen van vogels te roepen, zodat ze zogenaamd verbaasd moet lachen omdat hij er zoveel weet. Zijn moeder lacht niet genoeg, al is dat volgens hem gezien de omstandigheden niet zo gek. Die frase hoort hij voortdurend: 'Gezien onze omstandigheden' is het misschien niet zo'n goed idee. Of: 'Gezien onze omstandigheden' kunnen we het misschien beter niet doen.

Hij is nu bijna op de top van de heuvel aanbeland, zijn favoriete weidse open plek. Van hieraf kan hij tot kilometers in de omtrek kijken en als hij zijn ogen half dichtknijpt kan hij de zee bijna voelen. Hij stelt zich voor dat de koele golven over zijn gloeiende huid spoelen, ziet zichzelf zo snel als hij kan over het strand rennen, met de wind door zijn te lange haar, ziet in gedachten de vissers in de vroege avond, voordat de lucht roze en de zee lila kleurt.

Geritsel tussen de bomen doet hem opschrikken en hij blijft staan en spitst zijn oren. Waarschijnlijk is het een makaak, denkt hij, of een van de langoeren met hun superlange staarten. Je moet niet proberen vriendjes te worden met makaken, of om ze te voeren, zegt zijn moeder. Als je ze voert, denken ze dat je ondergeschikt aan hen bent. Dat betekent dat ze denken dat jij lager staat dan zij. Ondergeschikt. Ondergeschikt zijn is niet goed. Niemand wil toch minder belangrijk zijn dan een ander, of wel soms?

Ceylon, 23 december 1935

In de driehonderd jaar oude ommuurde stad Galle

Overdag was het snikheet geweest, rond de dertig graden, en zelfs om zeven uur in de avond was het nog steeds minstens drieëntwintig. Het schuin van draad gesneden zilverkleurige satijnzijden gewaad van Louisa Reeve was vervaardigd in Colombo en gekopieerd van een jurk die ze in de Amerikaanse *Vogue* had gezien. Tegen de tijd dat ze het tijdschrift in handen kreeg was het al maanden oud, maar toch, je deed wat je kon. Van de kleermakers in Galle mocht je dan nog zo op aankunnen, modern waren ze niet, en alles wat er uit hun handen kwam viel altijd net een beetje te Singalees uit, maar in Colombo waren sommige kleermakers in staat alles na te maken wat je maar wilde. Met haar een meter tweeënzeventig stond de elegante vrouwelijk-vloeiende stijl haar goed, en het was in elk geval iets heel anders dan het linnen shirt en de gemakkelijke broek die ze meestal droeg als ze ging fietsen.

Elliot kwam achter haar staan en sloeg zijn armen om haar heen.

‘Gelukkig?’ fluisterde hij in haar oor, waarna hij met zijn vingers over haar haar streek.

‘Hé, daar ben ik net een eeuwigheid mee bezig geweest.’ Ze had haar weerbarstige blonde krullen in strak tegen haar hoofd liggende golven gekapt, met aan één kant een speld met een imitatiesaffier.

‘Voel je je goed?’ vroeg Elliot met een ernstige en bezorgde blik in zijn ogen.

Ze pakte zijn hand. ‘Ik voel me prima, al moest ik net nog wel even aan Julia denken.’

‘Echt?’

Ze knikte. ‘Met mij is alles best.’

‘Mooi zo. Het wordt vast een geweldige kerst en je ziet er beeldschoon uit.’ Hij draaide zich om om weg te lopen. ‘Als je je echt goed voelt... Ik ga even kijken of alles in orde is met de wijn.’

‘Ben je nog steeds van plan om op tweede kerstdag te gaan zeilen?’

‘Ik denk het wel. Voor een paar uurtjes maar. Dat vind je niet erg, toch? Jeremy heeft een spiksplinternieuwe dinghy en we willen ook een nieuw soort trapezeharnas uitproberen. Dat heeft hij door iemand hier laten maken naar een werktekening die hem uit Engeland was toegestuurd. Perfect voor wedstrijden, is me verteld.’

Op weg naar de deur streek hij langs haar heen en toen ze een vleug van zijn cederreukwater opving glimlachte ze en sloeg hem via de spiegel gade terwijl hij de kamer uit liep. Zelfs na twaalf jaar huwelijk vond ze hem nog steeds een uitermate knappe man, met zijn korte bruine krulhaar, levendige groene ogen en een charme waarmee hij de wereld naar zich toe trok. Hij hoefde zich nooit overmatig in te spannen. Hij sloot snel en makkelijk vriendschappen en overal waar hij kwam ontstond reuring. Zij had ook vrienden, maar het kostte haar meer tijd om mensen te leren kennen en haar manier van doen was niet zo direct als die van Elliot. Maar ze hield ervan om zich in mensen te verdiepen, om te proberen te begrijpen wat hen bewoog, en als ze eenmaal vriendschap met iemand sloot, was het bij haar meestal voor het leven.

Ze boog zich uit het raam op de bovenste verdieping en keek naar de blauwe lucht en de glanzend turquoiseblauwe wateren rondom Galle. Maar toen kantelde het heden en moest ze weer denken aan het moment dat ze haar dochter haar naam had gegeven, Julia. Op precies deze zelfde plek had ze haar een kostbaar uur lang in haar armen gehouden, totdat ze verblind werd door tranen. Wanneer was ze gestorven? Voor of tijdens de bevalling zelf? Geboren worden zonder leven, wat betekende dat? Die vragen spookten nog steeds door haar hoofd. Nog één dag maar en Julia zou gedoopt zijn in de anglicaanse Allerheiligenkerk – dezelfde plek waar Elliot en zij getrouwd waren en waar zijzelf gedoopt was.

Zelfs nu, meer dan twee jaar later, speelde het verleden haar partten, en gekweld door schuld had ze het gevoel dat ze iets had moeten kunnen doen, of nalaten. Ze sloot haar ogen en riep het beeld op van een bedwelmend warme zonnige dag. Julia die aan het strand speelde met de honden, Tommy, Bouncer en Zip, de kleinste van het nest, allemaal overdekt met glinsterend zand, vochtig van de zee en ruikend naar zout, terwijl haar kleine meid het uitkraaide van de pret. Ze stelde zich voor dat ze schelpen zocht en rende en rende, en in haar haast over haar eigen voeten struikelde omdat ze haar zo graag haar kostbare schatten wilde laten zien, die ze even later weer helemaal was vergeten. En vervolgens, o zo echt, stelde ze zich voor dat ze haar dochter na haar bad in haar armen nam, dat ze de zweem van babyshampoo opsnoof in haar haar, de geur van appel en munt.

Ze zoog haar adem naar binnen en terwijl ze de droom liet wegebenaar keerde ze terug naar het hier en nu.

Het enige wat haar nu te doen stond was ervoor zorgen dat het personeel paraat was en dat de bloemen niet verwelkten. Ze liep naar buiten de veranda op, pakte een lucifer en een dunne kaars, en stak de olielampen en de citronellakaarsen aan tegen de muskieten. Op haar tenen controleerde ze een lampenkap waarin een roodbuikbuulbuul zijn nest had gemaakt en keek of het peertje wel was verwijderd. Ze hoorde het *tsjreek-tsjreek* van de oudervogel die de wacht hield. ‘Het is allemaal in orde, kleintje,’ fluisterde ze. ‘Het peertje wordt er pas weer in gezet als je kleintjes zijn uitgevlogen.’ De tuin strekte zich rondom de veranda uit en de roze hibiscusbloemen deinden zachtjes in het windje; ze mocht hier in de vroege ochtend graag zitten luisteren naar het koor van vogels terwijl alles oplichtte in de vroege zonschijn.

Ze ging de woonkamer weer in en keek op naar de achttiende-eeuwse houten balken van het voorname koloniale huis, waar indirecte verlichting een gouden gloed verspreidde. Ze had de kamer zelf oranje geverfd, en de deurposten turquoise – een kleurcombinatie waar sommigen van schrokken, verslaafd als ze waren aan de obligate crèmewitte koloniale wanden, maar zij vond die kleurigheid prachtig. Twee plafondventilatoren van donker hout brachten de

lucht in beroering en in één hoek wierp een palm in een pot schaduw op de hoge muur. De grammofoon bracht 'I Only Have Eyes for You' ten gehore.

Op de begane grond van hun woning waren de keuken, de kamer van de parttime huishoudster, de woonvertrekken en de kantoren. De gastenslaapkamers en twee badkamers waren ondergebracht op de verdieping erboven, evenals Louisa's naaikamer. Op de bovenste verdieping waren de slaapkamer van Elliot en haar, hun badkamer plus een luchtige privéwoonkamer, een zonnige, vredige ruimte die uitkwam op een dakterras. Achter in de tuin vond het personeel onderdak in een apart gebouw, hoewel sommigen in Galle zelf woonden.

Een poosje later, terwijl de laatste gasten arriveerden, stonden Louisa en Elliot samen in de hal bij de voordeur om hen welkom te heten. Ze keek op naar het daklicht, waardoor overdag overvloedig zonlicht binnenviel. De luiken voor de rij ramen aan de voorkant van het huis waren opengelaten, maar de ramen zelf bleven gesloten tegen de insecten. Ze hoopte maar dat de glinsterende lichtjes van buitenaf een warm welkom uitstraalden. Ze wilde dat hun gasten zich prettig zouden voelen op deze glorieuze, prachtige avond, en er sloeg een golf van opwinding door haar heen.

Een van Elliots vrienden arriveerde. Jeremy Pike was de zoon van een rubberplanter in goeden doen en kende Elliot nog uit Colombo. Hij was een goed geklede man met een keurige snor en logeerde vaak een paar dagen in de zomerresidentie van de familie in Galle, en Elliot en hij gingen vaak samen zeilen, al had Louisa hem nooit goed leren kennen. Hij was, zoals dat heet, een mannenman. Na hem kwam een ouder echtpaar binnen, vrienden van haar vader, die begonnen te klagen over de drukkende warmte, en vlak achter hen zag ze een theeplantersechtpaar uit een Daimler stappen.

'Ah,' zei Elliot, 'Mooi zo. Daar zijn de Hoopers.'

Louisa keek toe hoe de slanke gestalte van een donkerharige vrouw in een violette japon langzaam met haar rijzige man naar de deur gelopen kwam. De vrouw was heel knap, met haar dat vanzelf in kleine krulletjes viel, en gekleed in een jurk die prachtig paste bij

de kleur van haar ogen. Ze had een baby in haar armen, gewikkeld in een kanten sjaal, en toen ze zich even verstpakte stak de *ayah* op leeftijd die achter haar aan kwam een hand naar haar uit om te voorkomen dat ze viel. De man sloeg zijn arm om de schouders van de jonge vrouw, en Louisa vond hem heel beschermend.

Met een brede glimlach op zijn gezicht stapte Elliot naar voren om hen te verwelkomen. 'Laurence en Gwendolyn, wat fijn dat jullie konden komen.'

Louisa stak de man haar hand toe, waarna zijn vrouw de baby overdroeg aan de *ayah* om een kus op Louisa's wang te drukken. 'Wat ben ik blij om jou weer te zien,' zei ze.

Louisa glimlachte. 'Het is maanden geleden dat we elkaar zagen in Colombo.'

'Toen dronken we thee in het Galle France Hotel, toch? Ik vond het heerlijk om uit te kijken over de zee en me voor te stellen dat Galle zelf daar in de verte lag. En nu zijn we hier.'

'Toen had je de baby nog niet.'

Gwen schudde haar hoofd. 'Jeetje, nee. Het is echt veel te lang geleden.'

'Nou, ik ben dolblij dat jullie hier nu zijn. Wat vind je van Galle?'

'Ik vind het geweldig. Ik ben hier één keer eerder geweest, toen ik net naar Ceylon was verhuisd, maar dat is tijden geleden. De stad is heel slaperig, ik kan niet wachten om morgenochtend op verkenning te gaan.'

'Zal ik je rondleiden?'

Gwen knikte. 'Als je tijd hebt?'

'Tijd zat, en ik ken de stad als mijn broekzak.'

'Jij hebt hier je hele leven gewoond, hè?'

'Behalve dan toen ik in Engeland op kostschool zat. Ik heb ontzettend veel rondgefietst. Zoals je waarschijnlijk al hebt gezien, zitten we hier op een vooruitstekende klip, aan drie kanten omringd door de zee, dus is het hier heel veilig.'

'Ik zou het graag eens allemaal goed bekijken.'

'Dat is dan afgesproken. Jullie logeren zeker in het New Oriental Hotel in de stad?'

Gwen knikte.

‘Dan kom ik je daar wel ophalen. Zullen we zeggen om acht uur? Je kunt het best vroeg gaan, voordat het te warm en plakkerig wordt.’

‘Uitstekend. We zijn er nu even tussenuit geknepen. Mijn moeder is over uit Engeland en zij zorgt voor onze zoon Hugh, maar we gaan op tijd terug voor het diner op kerstavond.’ Glimlachend keek ze op naar haar man, die iets wilde zeggen, maar Elliot was hem voor.

‘Wat dacht je ervan, Laurence... Trek in een lekker glas whisky?’

Laurence knikte instemmend en Elliot sloeg hem op zijn rug. ‘Dan laten we jullie vrouwen maar alleen,’ zei hij met een knipoog naar Laurence, waarna hij vlug even Louisa’s hand aanraakte. ‘Als jij het goedvindt?’

Ze schonk hem een blik die de anderen niet konden zien en hoopte maar dat hij niet te veel zou drinken. Maar nee, al dat gokken en drinken was nu allemaal echt verleden tijd. Vervolgens draaide ze zich om en vroeg glimlachend aan Gwen: ‘Hoe heet je baby?’

‘Alice. Vandaag is ze zes weken oud, dus ze is nog te klein om haar alleen te laten.’ Ze keek om zich heen.

‘Ik zal je een kamer wijzen waar je Alice te slapen kunt leggen.’

Terwijl Gwen en de ayah de baby naar bed brachten, dwaalde Louisa door het huis. Toen ze zich mengde onder haar gasten, ving ze vleugels op van citroenboenwas en het frisse aroma van de bloesem van de pongam-boom uit de tuin. Hier en daar in huis had ze wat takken ervan neergezet in grote op de grond staande keramieken vazen. De boom bloeide vroeg dit jaar en de lichtpaarse bloemetjes behoorden tot haar lievelingsbloemen.

Naast haar eigen vrienden had ze ook een paar van haar vaders vrienden uitgenodigd, en ook veel van de handelaren uit de citadel die Galle was. Enkelen van hen zaten nu in hun mooiste kleren op de veranda dicht rondom de citronellakaarsen. Hun lach klaterde door de hal. Het fijne van Galle was dat in elk geval sommige Britten zich mengden onder de moslims, de boeddhisten, de Burghers en de hindoes. Het was echt een plek van allerlei nationaliteiten en religies. Er waren ook een heleboel andere fijne dingen, zoals de betoverende doolhof van rechte en smalle achterafstraatjes, waar ze iedereen bij

naam kende, de geur van verse gember- of muntthee op een sprankelende ochtend, en de vele geiten, koeien en hagedissen die ze op haar wandelingen zag. Ze zou het Gwen maar wat graag allemaal laten zien.

De streek waar thee werd verbouwd was een aardig eind bij Galle uit de buurt, dus dat de Hoopers van zo ver weg naar hun feestje wilden komen was een grote verrassing. Omdat Louisa iedereen in Galle al kende, vond ze het extra leuk om Gwen te zien. Het zou gezellig worden. Ze had haar een paar keer eerder ontmoet en had haar van het begin af aan gemogen.

Toen ze zich afwondde, zag ze haar vader, een lange en magere weduwnaar met een bril, woeste wenkbrauwen en een zekere felheid voor wie hem niet goed kende. Dat zag ze goed, want een hartelijker man dan Jonathan Hardcastle was moeilijk te vinden. Geen onrechtvaardigheid ontging hem en hij behandelde zijn personeel fatsoenlijk, hoewel hij het met zijn pioniersgeest met de autoriteiten niet altijd even goed had kunnen vinden.

Met gespreide armen kwam hij op haar af. 'Lieverd, wat heb je het zoals gewoonlijk weer allemaal mooi aangekleed.'

Ze omhelsden elkaar en ze glimlachte. 'Dat zeg je altijd.'

'En ik zeg ook altijd dat je moeder trots op je zou zijn geweest.'

Ze wisselden een blik. Zijn echtgenote was overleden toen Louisa nog maar zeven was, en hoewel ze zich haar moeder amper kon herinneren, wist ze dat haar vader haar nooit zou vergeten. Zij had dezelfde goudgekleurde hazelnootbruine ogen als haar moeder, en vaak maakte hij er een opmerking over dat ze zo op elkaar leken. Hij was nooit hertrouwd, wat betekend had dat Louisa was opgegroeid met een ayah die haar vrijer had gelaten dan een moeder zou hebben gedaan. Dus van jongs af aan had ze, zoals ze graag mocht zeggen, op haar fiets rondgetoerd en had ze genoten van de eenvoud waarmee haar leven zich ontrolde. Het kostte niet veel tijd om om de hele ommuurde stad heen te fietsen en ze was eraan gewend geraakt om dat elke dag te doen, en mensen leken het leuk te vinden als ze even halt hield om een praatje te maken.

'Zullen we samen naar de gasten gaan?' vroeg haar vader.

‘Ga jij maar vast. Ik wil Ashan nog even waarschuwen. Volgens mij is het tijd om het eten op te dienen.’

‘Dat kan ik wel doen.’

‘Maak je geen zorgen.’ Ze gaf een kneepje in zijn hand. ‘Amuseer je vanavond, papa.’

Terwijl ze door de kleine hal achterin naar de keuken liep, kwam ze langs de deur van Elliots werkkamer; ze bleef staan en zag dat hij daar binnen was met een man die ze vagelijk herkende. Een donkerharige Burgher, zoveel was wel duidelijk, met woeste wenkbrauwen en een onaandoenlijk gezicht, een van de afstammelingen van de Portugezen die Galle als eersten hadden ontdekt. Het verraste haar dat Elliot niet had gezegd dat hij hem voor het feestje had uitgenodigd en ze zette een stap de kamer in om zich voor te stellen. Elliot zag haar en fronste. Iets aan zijn geërgerde blik stak haar, maar voordat ze de kans kreeg om haar mond open te doen, zag ze vanuit haar ooghoek ineens iets bewegen en ving ze een glimp op van een aap met een paars gezicht die de keuken in glipte. Ze moest meteen een hartig woordje met het personeel gaan wisselen; bepaalde ramen en deuren mochten niet van het slot blijven. De apen waren slim, en als je ze ook maar een vinger gaf, namen ze je hele hand. Ze durfde er amper aan terug te denken dat haar vader een keer iets vergelijkbaars over Elliot had gezegd.

Op de dag voor kerst vertrok Louisa 's ochtends vroeg van haar huis in Church Street, liep de weg af en stak Middle Street over, om zoals afgesproken Gwen te gaan ophalen. Ze zouden elkaar treffen in de lobby van het in regencystijl gebouwde New Oriental Hotel, dat er imposant uitzag met zijn zandstenen muren van bijna een meter dik. Louisa keek op naar het hoge houten plafond. Het hotel was in 1684 door de Hollanders gebouwd als een barak om legerofficieren in onder te brengen, en nu was het de plek waar bezoekende planters en handelaren logeerden, en de laatste tijd ook een bescheiden, maar gestage stroom toeristen. In de indrukwekkende entreehal, die vol stond met ebbenhouten fauteuils en sofa's, met slechts een paar ligstoelen van gevlochten rotan ertussen, was het al druk.

De wanden waren doortrokken van de geuren van bijenwas en sigarenrook, en ook met een heel zwakke zweem van de whiskygeur van de vorige dag, en pontificaal in het midden stond een enorme den vol kerstballen en kaarsjes in houders. Het zag er mooi uit, maar het brandgevaar was zo groot dat als de kaarsjes brandden de boom voortdurend door een hotelbediende in de gaten moest worden gehouden. Vorig jaar was die jongen erop betrapt dat hij had liggen dutten, en het had maar een haar gescheeld of hij had het op zijn geweten dat de hele boel in brand was gevlogen.

Ze hield van het hotel met zijn dramatisch oprijzende gevel die naar de haven toe was gekeerd, en net als gold voor de meeste gebouwen in Galle had ze er meer dan eens schetsen van gemaakt. Tekenen had ze altijd leuk gevonden en ze was graag architect geworden, maar op Ceylon kon een vrouw nergens studeren. Ze had naar Europa of Amerika kunnen gaan, maar had haar vader niet al-

leen willen laten, en dus was, omdat ze zo van architectuur en gebouwen hield, binnenhuisinrichting haar passie geworden. Vaak kon je haar aantreffen aan het fraaie mahoniehouten naaimeubel dat haar Singer-naaimachine herbergde, terwijl ze tot 's avonds laat gordijnen of kussenovertrekken naaide. En als ze daar niet mee bezig was, maakte ze wel verfijnde lijntekeningen en aquarellen van de gebouwen in Galle om aan de muur te hangen. Elliots moeder Irene zei altijd dat ze daar haar ogen mee bedierf.

Irenes kleinsteedse snobisme en pretentie waren typerend voor bepaalde Europeanen, en Louisa durfde bijna niet te bekennen hoe opgelucht ze was dat zij dit jaar met kerst niet zou komen. De Reeves, Irene en Harold, een civiel ambtenaar, waren voor Kerstmis uitgenodigd bij vrienden in Colombo, en dus zouden Elliot, Louisa en haar vader met z'n drietjes zijn.

Even later verscheen Gwen, gekleed in een katoenen jurk met een klokrok die tot over haar knieën viel en een grote zonnehoed. 'Goedemorgen,' zei ze, en ze kuste Louisa's wang, waarna ze de rand van haar hoed weer recht boog. 'Ik ben niet erg op kerst gekleed, hè? Maar ik moet me wel zo uitdossen, want mijn huid verbrandt heel snel.'

Louisa wierp een blik op haar eigen gebruikte huid. 'Gelukkig heb ik daar geen last van. Ik fiets zoveel dat ik er altijd uitzie alsof ik buiten in de zon ben blijven liggen.'

'Tegenwoordig is dat tenminste wel mode.'

'Nou,' zei Louisa, terwijl ze door de keienstraatjes liepen, langs lage bungalows met schitterend versierde lateibalken boven de ingang en met terracotta daken die ondersteund werden door rijen zuilen, zodat de veranda's in de schaduw lagen. 'Vertel me maar eens wat je op die theeplantage van jullie allemaal uitvoert.'

'Ach, we wonen nogal afgelegen, dus ontvangen we niet veel gasten. Af en toe gaan we naar een bal in Colombo of Nuwara Eliya. Maar wel zijn we een keer een maand lang naar New York geweest.'

'Dat was vast leuk.'

'Het was nogal hectisch. We waren toen bezig om Hooper's Tea als een echt merk neer te zetten.'

‘En lukte dat?’

‘Best wel, al ben ik niet echt bij de zaken betrokken. Ik maak voornamelijk kaas.’

‘Echt waar?’

‘Als je ooit op bezoek komt, moet je hem maar eens proberen. Hij is verrukkelijk, al zeg ik het zelf.’ Ze glimlachte en de zon weerkaatste in haar sprankelende ogen.

Alle huizen waar ze langs kwamen waren voorzien van luiken, die ofwel open, ofwel gesloten waren; in de doorgangen groeiden kronkelige frangipani-bomen en apen zwaaiden grommend heen en weer in hun glanzende takken.

Louisa dacht terug aan de tijd dat Elliot en zij net in hun huis waren gekomen, kort nadat Elliot de leiding had gekregen over haar vaders bedrijf, dat edelstenen sneed en polijstte. Het had de nodige overredingskracht gekost om hem zover te krijgen dat hij Elliot überhaupt in dienst nam, maar hoewel Jonathan bedenkingen bleef houden had Elliot zichzelf uiteindelijk toch bewezen. Het was een belangrijke functie, waarin hij de volledige verantwoordelijkheid droeg voor alle bescheiden van alle edelstenen die door hun handen gingen.

Al kletsend passeerden de twee vrouwen boeddhistische monniken, maar ook in het wit geklede moslimmannen met geweven mutsjes op, en Louisa knikte hen allemaal toe.

‘Ik heb niet heel veel tijd,’ zei Gwen. ‘We moeten eerder vertrekken dan ik had verwacht.’

‘We lopen gewoon even hierin, goed? Daarna zal ik je meenemen naar de stadsmuren. Elliot en ik lopen daar vaak overheen vlak voordat in de schemering de lucht indigo kleurt en het vervolgens donker wordt.’

‘Wat romantisch. Jij bent maar een geluksvogel. Je hebt hier alles wat je hartje begeert.’

Louisa glimlachte, maar gaf geen antwoord.

‘Ik vind het heel mooi. Magisch, zelfs.’

Ze roken de vis nog voordat ze hem in het briesje heen en weer zagen deinen aan een stok bij een winkel om te drogen in de zon. In

dezelfde winkel werd ook tonijnsaus verkocht, die bewaard werd in hoge, sterk riekende vaten. Het was nog vroeg genoeg om de visverkoper tegen te komen, die zwaaide en balancerend met grote manden verse vis aan weerskanten van zijn fiets voorbijreed, met een sliert katten in zijn kielzog. Iedereen groette Louisa.

‘De visman bezorgt vis waar je maar wilt in het Fort en gooit de koppen en staarten naar de katten,’ zei ze. ‘Je ziet wel dat ze allemaal bepaald niet mager zijn.’

Ze kwamen langs een enorme, zacht geurende frangipani-boom en waren toen al snel bij de oude muren, opgetrokken uit koraal, kalksteen en leem, van waaraf ze uitkeken over de glinsterende oceaan die zich uitstreckte zo ver het oog reikte.

‘Wat is dit prachtig,’ zei Gwen. ‘En wat ruikt het lekker.’

Louisa lachte. ‘Die vislucht?’

‘Ja, vis, maar het ruikt ook naar de ziltheid van de zee zelf. Wij wonen bij een meer, maar ik heb me vaak afgevraagd hoe het zou zijn om zo dicht bij zee te wonen.’

‘Het is nooit hetzelfde. Daar hou ik van. Soms heeft de zee een zilveren kleur en is hij heel kalm; dan is het vertroostend om alleen maar een beetje over het water te zitten uitkijken. Maar andere keren, zoals nu, is hij ook goudgevekt.’

Terwijl ze op de muur gingen zitten voelde Louisa zich ontspanener dan de laatste tijd het geval was geweest. Ze had ernaar verlangd iemand in vertrouwen te nemen, maar had daar het juiste moment niet voor weten te vinden, en ook niet de juiste vertrouweling. Gwen was de eerste van wie ze het gevoel had dat zij misschien niet zou gaan roddelen.

‘Je zei net dat ik een geluksvogel was,’ zei ze.

‘Ja.’

‘Nou, eerlijk gezegd is mijn geluk nog niet helemaal compleet. Twee maanden geleden heb ik een miskraam gehad.’

‘O hemel. Wat akelig.’

‘Maar dat was niet de eerste keer.’ Ze slikte moeizaam voordat ze verderging. Haar doodgeboren kindje en de baby die ze niet had kunnen voldragen waren mensen voor haar, kleine mensen om wie ze

nog steeds rouwde. Kinderen die haar armen en haar hart hadden moeten vullen. Het was niet makkelijk om dit te zeggen en ze wilde er eigenlijk niet over praten, maar ze had gemerkt dat ze er ook niet over kon blijven zwijgen. ‘Ruim twee jaar geleden heb ik een doodgeboren kindje gekregen, en daarvoor, acht jaar terug, ook een miskraam.’

Gwens gezicht betrok. ‘Wat ellendig voor je... Dat moet wel verschrikkelijk zijn geweest.’

Louisa mompelde een bedankje.

Gwen knikte langzaam, alsof ze nog moest besluiten wat ze zou zeggen. ‘Ik heb ook een kind verloren,’ zei ze uiteindelijk. ‘Ik vind het nog steeds moeilijk om erover te praten. Waarschijnlijk heb ik het je daarom niet verteld toen we die keer theedronken in Colombo. Ik kreeg het gewoon niet uit mijn strot.’

Louisa beet op haar lip in een poging de tranen die in haar ogen prikten te bedwingen.

‘Het is een lang verhaal. We hebben het nogal voor onszelf gehouden. Ze heette Liyoni,’ ging Gwen verder. ‘Het brak mijn hart om haar te moeten verliezen.’

Dat begreep Louisa heel goed. ‘Maar nu heb je tenminste die heerlijke kleine Alice van je.’ Nog voordat die woorden haar mond uit waren, besepte ze dat dat helemaal verkeerd klonk. ‘O jeetje, wat onhandig van me. Het spijt me, ik bedoelde niet dat...’

Gwen wierp haar een blik toe. ‘Maak je maar geen zorgen. Maar jij weet vast ook wel dat niets een verlies kan vervangen.’

Louisa knikte. Nu ze dergelijke vertrouwelijkheden hadden uitgewisseld, was er iets tussen hen veranderd, en Louisa voelde een sterke affiniteit met Gwen. ‘Dankjewel dat je het me hebt verteld,’ zei ze.

Met tranen in haar ogen stak Gwen haar een hand toe, en zo bleven de twee vrouwen samen zitten in de stilte die over hen neerdaalde.

De avond daarop, terwijl ze allebei nog steeds vol zaten van een lange en heel late kerstlunch met haar vader, maakten Louisa en Elliot samen een wandeling over de omwalling, waar ze even gingen zitten

vlak bij de plek waar Louisa de vorige dag met Gwen had gezeten. Mensen zaten op de muren snacks te eten, en Louisa wierp een blik op de kraaien die al gretig op de restjes wachtten.

‘Ik geloof dat ik veel te veel cognac heb zitten drinken met die ouweheer van je,’ zei Elliot en hij sloot zijn ogen.

‘De frisse lucht zal je goeddoen,’ zei ze, terwijl ze er een vaag gevoel van teleurstelling in haar opwelde.

Toen de temperatuur daalde, vertrokken er steeds meer plaatselijke bewoners om een wandelingetje te maken voor de spijsvertering.

Nadat ze haar evenwicht had hervonden, glimlachte ze hem toe. ‘Wat een mooi feest was het, hè? Ik ben zo blij dat je Gwen en Laurence had uitgenodigd. Maar waarom had je die man met wie ik je in je werkkamer zag niet gevraagd om te blijven – die Burgher?’

‘Dat heb ik hem ook gevraagd, maar De Vos had andere besognes.’

‘Je leek nogal geïrriteerd toen ik jullie bijna kwam storen.’

‘Helemaal niet.’

‘Waar kwam hij precies voor?’

‘Voor zaken.’

‘O, Elliot! Je had beloofd om je met kerst niet met zaken bezig te houden.’

‘Sorry.’ Hij stak zijn arm door de hare. ‘Laten we het er niet over hebben, maar gewoon van deze avond genieten. We hebben het goed samen, hè? Red je het wel?’

Ze leunde tegen hem aan. ‘Jawel.’

Toen de zon onderging, vertoonde de lucht een verbazingwekkend schouwspel van felrood en roze, en vervolgens hoorde ze de melodieuze oproep tot het gebed uit de moskee komen. Prompt maakten alle mannen in het wit rechtsomkeert en haastten zich naar hun gebedshuis.

Louisa hield van de stoffige vredigheid, hoewel er soms bijna iets droevigs in de atmosfeer hing. Want in Galle was het tegenwoordig zonder meer rustiger dan voorheen. Haar vader kon zich de tijd nog heugen dat de stoomboot vijfhonderd passagiers per dag had afgezet, dat de kades hadden gewemeld van de schepen met specerijen, en dat gevechtsschepen hadden aangelegd om hun voorraden aan te

vullen. Er kwamen nu nog steeds wel kosmopolitische Europeanen wonen, althans voor een deel van het jaar, en hoewel Galle een handelscentrum bleef voor edelstenen, kaneel en rubber, had een groot deel van de theehandel zich verplaatst naar Colombo.

Maar Louisa genoot van haar ontmoetingen met de kooplieden die nog steeds uit Maleisië, India en China kwamen. Galle was grotendeels Galle gebleven, en ze hield ervan om 's ochtends vroeg, rond het middaguur, halverwege de middags, vlak na zonsondergang en twee uur later de zich steeds herhalende melancholieke islamitische oproep tot het gebed te horen. Dat geluid had ze haar leven lang al gehoord, en ook al waren er nu minder moslims en waren de meeste Singalezen boeddhisten, toch leefden ze in harmonie met elkaar samen. Ze was ervan op de hoogte dat er af en toe opstanden waren tegen de Britten – dat was iedereen –, maar die kwamen vandaag de dag veel minder vaak voor nu iedereen kiesrecht had, en ook veel minder vaak dan in Colombo. Ja, de zaken waren veranderd in Serendip, zoals Ceylon ooit heette – het eiland van de edelstenen –, en wel ten goede.

Een week na Kerstmis, op nieuwjaarsdag, was Elliot gaan duiken bij Flag Rock, aan de uiterste zuidpunt van Fort Galle. Louisa vond dat maar een gevaarlijke liefhebberij, maar Elliot was nu eenmaal verslaafd aan gevaar. Hij hield van snelheid in het leven, van scheuren met de auto en van wedstrijdzeilen in een dinghy. Ook al deed ze haar best, Louisa kon hem bijna niet bijhouden, maar aan de andere kant trok Elliot zich dingen niet zo aan als zij. De gespannen uitdrukking die hij soms op haar gezicht zag kon hij heel vervelend vinden; hij had het dan over 'onnodig getob'. Ze had hem gevraagd om een verrassing voor haar mee te nemen van de markt waar hij de haarspeld met de saffier gevonden had die ze van hem had gekregen. Uiteraard was het een nepsteen, al kon hij een echte makkelijk betalen, maar ze vonden het leuk cadeautjes voor elkaar uit te zoeken op de diverse markten en in de bazaars. Al jaren was dat zo hun gewoonte, maar de laatste tijd had hij het er te druk voor gehad.

Vorige week was hij naar Cinnamon Hills geweest, een kaneelplantage in het binnenland op ruim dertig kilometer van Galle, waar hij een aandeel in de zaken had. Het landgoed was verwaarloosd door de vorige eigenaren, beweerde Elliot; er moest hard aan gewerkt worden om de boel weer op poten te krijgen en hij had een handje geholpen. Vorige maand was hij ook in Colombo geweest om daar te kijken hoe het met zijn specerijenhandel ging, en dan had hij daarnaast nog zijn fulltimebaan bij de firma van haar vader.

Ze probeerde niet te lang stil te blijven staan bij haar laatste miskraam en positief te blijven, wat niet altijd makkelijk was. Haar gedachten keerden terug naar haar ontmoeting met Gwen Hooper. Die vrouw had iets breekbaars over zich, maar hoewel zij ook een

kind had verloren, was ze vol goede moed verdergegaan. Wat vrouwen al niet moeten doormaken, dacht ze. Wat ze niet allemaal moeten meemaken, en dan toch maar blijven glimlachen.

Na een ontbijt van fruit, buffelmelkkwark en *hoppers* – kantachtige mandjes van deeg, soms met een ei erin –, riep Louisa haar drie springerspaniëls bij elkaar om een wandeling met ze te gaan maken door de hoofdpoort van het fort en over een kanaal naar het park. Toen ze de bloemverkoper op zijn oeroude fiets passeerde, moest ze weer denken aan die keren dat Elliot en zij toen ze net getrouwd waren naar het park waren gegaan om te ontbijten, waarna ze dan terugliepen naar Lighthouse Beach. Ze wist nog dat ze elkaar een keer hadden uitgedaagd om bij eb, als het water ondiep was, helemaal naar het rif te waden. Ze hadden zich gevoeld als kinderen die op verkenning gingen in een onbekende wereld, en hadden zo moeten lachen dat ze waren uitgegleden en met hun armen om elkaar heen waren gevallen, waarna ze nat en onder het zand terug hadden moeten lopen en thuis stilletjes de trap op waren gekropen, zodat de bedienden hen niet zagen. Met Elliot was het leven altijd leuk geweest.

Haar vader was een veel serieuzere en bedachtzamere man dan haar echtgenoot. Op Ceylon waren vier soorten Britse mannen, kon je zeggen: legerofficieren, planters, civiel ambtenaren en zakenmensen. Haar vader behoorde tot de laatste categorie. Misschien dat het verlies van zijn vrouw hem zwaarder op de hand had gemaakt dan hij anders zou zijn geweest. Tot haar spijt kon ze zich niet meer heugen wat voor man hij was geweest toen haar moeder nog leefde.

Na haar wandeling ging ze onder de ventilator op bed liggen, met een hand plat op haar buik. Kon het maar zo zijn, dacht ze, maar toen riep ze zichzelf weer tot de orde. Elliot liet nooit iets blijken van zijn verdriet om het verlies van Julia, maar ze wist dat hij het daar moeilijk mee had. Hij was een man die geknipt was voor het vaderschap, zeker nadat hij jaren geleden een jonger broertje aan cholera had verloren. Het kind was nog maar vijf geweest en Elliot zeven, terwijl hun jongere zusje Margo nog maar een peuter was. Om die reden voelde Louisa, ondanks alles, toch sympathie voor Irene Reeve,

hoewel wel duidelijk was dat dat niet de enige reden was waarom Elliots moeder altijd ontevreden leek. Louisa slaakte een zucht en ving op datzelfde moment de rokerige kokosgeur op van eten dat werd klaargemaakt. Irene zou uit Colombo op tijd komen voor het avondeten, dus werd het tijd dat Louisa haar haar fatsoeneerde en zich een beetje opknapte.

Bij een typisch Singalees gerecht van rijst en curry slaagden ze erin gezellig een beetje te babbelen. Elliots vader had vanwege zijn werk niet met zijn vrouw mee gekund op dit verlengde bezoek.

‘Jammer dat Harold het niet redde,’ zei Louisa. ‘We hadden gehoopt dat hij ook kon komen – toch, Elliot?’

Elliot knikte. ‘Het geeft niet. Het is heel fijn dat jij er bent, mama.’

‘Nou en of, Irene,’ zei Louisa plichtsgetrouw.

Irene snuffte ietwat gepikeerd – ook na al die jaren leek ze het nog steeds maar niks te vinden dat haar schoondochter haar bij haar voornaam noemde. ‘Je doet wat je kunt, maar je weet hoe hij is. Als hij een wat hogere functie zou hebben, had hij misschien meer te vertellen over zijn eigen doen en laten, maar je weet hoe je vader is. Hij is niet eens lid van de Colombo Club.’

‘Ik weet zeker dat papa doet wat hij kan.’

Ze glimlachte. ‘Jij, lieve Elliot, ziet altijd het beste in mensen, maar ik weet dat je vader het veel verder had kunnen schoppen. Maar we zijn waar we zijn, en daarmee uit. Jij mag van geluk spreken dat je een man als mijn zoon hebt getrouwd, Louisa.’

Louisa knikte, maar was niet van plan op dit onderwerp door te gaan. Daarover was al zo vaak gesproken dat ze precies wist wat er allemaal gezegd zou gaan worden, en hoe minder zij in het middelpunt van de aandacht stond, hoe beter het was.

Elliot mompelde iets sussends, zoals ze wel had geweten dat hij zou doen, en toen kwam er een bediende binnen om de tafel af te ruimen en viel de familie stil. Een andere bediende, een jonge vrouw met donkere ogen en donker haar die Camille heette, kwam binnen met een ananas-melkpudding, maar Louisa schudde haar hoofd toen haar een portie geserveerd werd.

Camille bediende de anderen en ging vervolgens de kamer uit.

‘Ik weet dat het mijn zaak niet is,’ zei Irene, ‘maar denk je niet dat je van een melkpudding wat meer vlees op je botten zou kunnen krijgen? Waarom neem je geen Engelse kok aan, of misschien zelfs een Franse? Ik weet zeker dat die Singalese keuken niet goed voor je is. Afgezien van de puddingen dan.’

‘Om eerlijk te zijn hebben we een Frans keukenmeisje, Camille. Zij heeft net de pudding opgediend. Is ze je niet opgevallen? Hoewel ze Frans is, draagt ze meestal een sari. Misschien dat je haar daarom over het hoofd hebt gezien.’

‘Wat ongebruikelijk: een Europese die werkt als nederig keukenmeisje.’

‘Het is best een apart verhaal. Blijkbaar was ze verliefd geworden op een zeeman die een baantje voor haar regelde in de kombuis van het lijnschip waar hij op werkte. Maar toen liet hij haar hier in Galle zonder een cent achter.’

‘Dus heb jij je ermee bemoeid en haar in dienst genomen. Echt iets voor jou om zo aardig te zijn.’

Louisa zag wel aan Irenes afkeurende blik dat ze het helemaal niet aardig van haar vond. ‘Ze staat helemaal alleen, zonder familie. Ik vond dat ik haar moest aannemen, en onze vorige keukenboy was trouwens net vertrokken.’

Irene boog haar hoofd. ‘Ik begrijp het. Nou, misschien is het toch wel raadzaam dat ik wat langer blijf dan oorspronkelijk de bedoeling was, als jullie het goedvinden natuurlijk. Iemand moet er toch voor zorgen dat je een beetje behoorlijk eet.’

Louisa kreunde inwendig.